

OTÁZKA zní: Co znamená rozdíl mezi kapitalismem a socialismem v podání amerického ministra financí Henryho Paulsona?

ODPOVĚĎ: Socialismem jsou akce silné vlády, která bankám bere peníze, aby lidem zajistila příjmy. Kapitalismus je, když velká vláda vezme peníze lidem, aby zachránila banky.

Na pozadí nadhodnocených burzovních akcií jsou to běžní vlastníci rizikových hypoték, kteří léta kupovali domy, které si ve skutečnosti nemohli dovolit a nakonec je ztratili. A nyní do hry vstupují (právě) ony banky, které vydávaly rizikové hypotéky přesvědčováním bezelstných občanů o tom, že ceny jejich domů (nemovitostí) mohou jít pouze nahoru, a že hypotéky s variabilními sazbami prostě nemají žádné nevýhody. Následují trhy cenných papírů, na kterých finančníci kupující tyto špatné úvěry zřejmě nemají nejmenší potuchy, co to vlastně kupují.

Sanace bank způsobuje zděšení, krize se však stále prohlubuje, neboť jestliže jsou do bank, úvěrových fondů a pojišťovacích společností nality peníze poplatníků, celý ten složitý systém není zachráněn, ale naopak se začíná hroutit (část už se zhroutil).

Nadto je nutno si uvědomit, že státní pomoc jako taková v zásadě představuje čistý socialismus, zatímco sanace bank může být socialismus, ale také druh kapitalismu, který nechává daňové poplatníky krýt rizikový profit. Samozřejmě je jasné, že to bylo zejména díky vřeštícím Demokratům, proč ministr financí Paulson odsouhlasil požadavky na rovné postavení státu v bankách, které také sanoval, a to z toho důvodu, že pokud zde bude nějaký eventuální zisk, obratem se vrátí státní pokladně.

Nicméně nějaký reálný dozor, regulace, kontrola, vlastnictví vlády nad korporátními institucemi, díky kterým se krize prohloubila, ve skutečnosti vůbec nehrozí. Spekulantští šéfové korporací a globálních podniků, kteří nás zavedli do propasti, zůstanou v sedle, zatímco nemyslící stádo spotřebitelské masy bude uklidněno, aby se tak mohlo připravit na nové kolo masové spotřeby.

Co je třeba říct: my nemíříme k tomu, procitnout, vidět a pochopit, že nadprodukce a masový konzum kapitalistického systému, jehož výroba potřebuje raději vyprodat veškeré zboží, než prodat jen to, co je skutečně poptáváno, aby se vůbec udržel nad vodou, je ten problém, co stojí v pozadí celé krize. Nechceme pochopit, že kapitalismus potřebuje změnu: tak jako

produkovat zboží je dnes stejně nutné získat schopnost a odvahu některé kroky kapitalismu dirigovat a korigovat.

Naopak podléháme dojmu, že opětovný a chvilkový nárůst burz je změnou obratu k lepšímu. Jestliže spotřebitelé začnou znovu utrácet jak utržení ze řetězu, jsme zpátky tam, kde jsme byli před začátkem této krize. Návrat k neomezené spotřebě bude další fází celé této krize.

Zaslepená chamtivost je už evidentní i v případě nejistot a výkyvů na trhu, kde hysterie páteční finanční deprese je nevyhnutelně následována hysterickým investováním v pondělí, následujícím ihned po víkendu. Navzdory chaosu a předtuchám nacházející zkázy, se zjevně nehodláme a nechceme poučit.

Benjamin Barber působí jako profesor na Univerzitě státu Maryland..

Zdroj článku: osobní blog autora.